

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Mfv.I.10.197/2016/4.

A tanács tagjai: . Hajdu Edit a tanács elnöke, előadó bíró
. Tallián Blanka bíró

Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna bíró

A felperes:

A felperes képviselője:

Dr. Kiss Gábor ügyvéd

Az alperes:

Az alperes képviselője:

Dr. Somkúti Éva Katalin ügyvéd

A per tárgya: munkaviszony jogellenes megszüntetésének
jogkövetkezményei

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Törvényszék 5.Mf.680.309/2015/4.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 30.M.668/2014/23.

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 5.Mf.680.309/2015/4. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek - tizenöt nap alatt - 20.000 (húszezer) forint és 5.400 (ötezer-négyszáz) forint áfa felülvizsgálati eljárási költséget.

A le nem rótt 193.200 (egyszázkilencvenháromezer-kettőszáz) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes 2011. január 31-én kelt munkaszerződés alapján tesztelő, üzleti szakértő munkakörben határozatlan idejű munkaviszonyban állt az alperes alkalmazásában. 2014. január 6-án a munkáltatóijogkör-gyakorló, J.L., M.A. tulajdonos a felperest és egy munkatársát arról tájékoztatták, hogy a munkaviszonyukat megszüntetik vagy 2014. január 31-ével közös megegyezéssel, vagy ha ehhez ezen időpontig nem járulnak hozzá, munkáltatói felmondással.
- [2] 2014. január 6-ától a felperest a munkavégzés alól a munkáltató felmentette, kérelmére január 8-án ajánló levelet kapott.
- [3] 2014. január 31-én J.L. szabadsága miatt a felperes M.A.-t arról tájékoztatta, hogy aláírja a munkaviszonyát megszüntető nyilatkozatot. T.A. az előkészített, a munkaviszonyt közös megegyezéssel megszüntető megállapodást kinyomtatta, azon a munkáltató aláírásának helyénél az alperes társaság céges bélyegzőjét és J.L. ügyvezető névbélyegzőjét használta. A felperes az iratot aláírta.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [4] A felperes elsődleges kereseti kérelmét - hivatkozással a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (Mt.) 20. § (3) bekezdésére, 22. § (3) bekezdésére, és a 44. §-ára - arra alapította, hogy a közös megegyezésről szóló megállapodást a munkáltatóijogkör-gyakorló ügyvezető nem írta alá, azon csupán a névbélyegző szerepel. Ez azonban nem helyettesíti a képviselőre jogosult személytől származó írásbeli jognyilatkozatot, azt a jogosultnak saját kezével létrehozott írásjelekkel kell megtennie. Ezen túlmenően a névbélyegző mellé az azt használó T.A. sem írta oda a nevét, így jogosulatlan személytől származó nyilatkozat sem keletkezett.
- [5] Másodlagos kérelmében annak megállapítását kérte, hogy a munkaviszonyát az alperes 2014. január 6-án szóban szüntette meg. Mindkét esetben elmaradt munkabére megfizetésére kérte az alperes kötelezését.
- [6] Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Előadta, hogy bevett szokás az, hogy a munkáltatóijogkör-gyakorló utasítására használja távollétében a meghatalmazott a névbélyegzőjét és a cégnévbélyegzőt. A Polgári törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) XVII-XXII. fejezete szerint az írásba foglalásnak nem feltétele a nyilatkozattevő saját kezű aláírása. A bírói gyakorlat is elfogadja a valódi névbélyegző jogszerű használatával aláírt nyilatkozatokat. Vitatta továbbá, hogy a munkaviszonyt szóban szüntette volna meg.

Az első- és másodfokú ítélet

- [7] A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 30.M.668/2014/23. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította marasztalva az alperes perköltségében.
- [8] Az elsődleges kereseti kérelem vonatkozásában az Mt. 20. § (3) bekezdésére alapítottnan rögzítette, hogy a jogszabály az aláírás elismerésére határidőt nem határoz meg, így azzal, hogy az alperes törvényes képviselője, J.L. jóváhagyta a névbélyegző lenyomatát a megállapodáson, ezzel érvényesnek tekintette a jognyilatkozatot.
- [9] Elfogadta továbbá az alperesnél kialakult gyakorlatot, miszerint a munkáltatóijogkör-gyakorló távollétében utasítása alapján használhatják az ő névbélyegzőjét, és a gazdasági társaság cégnévbélyegzőjét. T.A. tanú a felperes által sem vitatott előadása szerint a munkáltató utasítására használta a névbélyegzőket.
- [10] A másodlagos kereseti kérelmet az Mt. 64. § (1) bekezdésre hivatkozással a lefolytatott bizonyítási eljárás alapján utasította el kiemelve, hogy a felperes személyes meghallgatása során is előadta, hogy 2014. január 30-án maga is úgy tekintette, hogy a munkaviszonyát még nem szüntették meg.
- [11] A felperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Törvényszék 5.Mf.680.309/2015/4. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet helybenhagyta marasztalva a felperest az alperes másodfokú perköltségében.
- [12] A törvényszék rögzítette, hogy az Mt. 22. § (3) bekezdése szerint a megállapodást ha írásba kell foglalni, módosítani vagy megszüntetni is csak írásban lehet. Az írásbeliségre további kötöttséget nem rendel a törvény. Ezért a Pp. 196. § (1) bekezdésben foglaltak a munkaviszony megszüntetésekor kötelezően nem alkalmazandóak. A bírói gyakorlat szerint is az írásban rögzített szerződés érvényességének nem feltétele, hogy azt közokiratba, vagy teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalják kivéve, ha azt külön jogszabály írja elő. A perbeli esetben eltérő rendelkezés, megállapodás hiányában jogszerűen foglalták a közös megegyezést egyszerű okiratba (Pp. 199. §), melynek bizonyító erejét a bíróság szabadon mérlegelheti.
- [13] A bizonyítékok alapján a munkáltatóijogkör-gyakorló ajánlatát elfogadta a felperes. A megállapodáson szereplő aláírást pedig a sajátjának ismerte el. Bizonyított az is, hogy T.A. az ügyvezető utasítása és engedélye alapján tette a névbélyegzőt a megállapodásra. Jogszerű használatnak minősül mind a névbélyegző tulajdonos, mind harmadik személy általi használata, amennyiben arra a névbélyegző tulajdonosa felhatalmazta vagy utasította. Mindezek együttes értékelése alapján a megállapodás semmisége alaki okok miatt nem volt megállapítható.
- [14] A felperes által hivatkozott, a gazdasági ügyekben meghozott eseti döntések eltérő tényállásuknál fogva nem alkalmazhatók, és nem

irányadók a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (Gt.) rendelkezései sem, mert ezen jogszabály az írásbeliségen túl további követelményeket támaszt.

- [15] Egyetértett az elsőfokú bírósággal, miszerint a felperes másodlagos kereseti kérelme is megalapozatlan.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [16] A felperes felülvizsgálati kérelme a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésével az elsőfokú ítélet megváltoztatására, az alperes keresete szerinti marasztalására irányult. Álláspontja szerint a jogerős ítélet az Mt. 20., 22., 44., §-aiba, a Gt. 29. §-ába ütközik.
- [17] Az Mt. 44. § és 22. § (3) bekezdése alapján a munkaszerződést csak írásbeli nyilatkozattal lehet megszüntetni. Az Mt. 20. § (1) bekezdés alapján a munkáltató képviselőjében jognyilatkozat tételére a munkáltatói jogkör-gyakorló jogosult. A Gt. 29. § (1) bekezdése szerint a gazdasági társaságot törvényes képviselőként a vezető tisztségviselők képviselik harmadik személyekkel szemben, valamint a bíróságok és más hatóságok előtt. A (3) bekezdés értelmében pedig a gazdasági társaságot a vezető tisztségviselője, valamint cégvezetője írásban cégjegyzés útján képviseli. Ezek szerint figyelemmel a cégkivonatra is a munkáltató egyedüli cégjegyzésre jogosult képviselője J.L. ügyvezető írásbeli aláírása kellett volna jelen esetben is a munkáltató cégszerű képviselőjéhez. A névbélyegző használata nem helyettesíti a képviselőre jogosult személytől származó írásbeli jognyilatkozatot, hiszen azt a jogosultnak saját kezével létrehozott írásjelekkel kell megtennie.
- [18] A 2014. január 31-én kelt megállapodáson ugyan szerepel a munkáltató cégbélyegzője és az ügyvezető névbélyegzője, azonban ezek nem alkalmasak munkáltatói jognyilatkozat közvetítésére, vagyis hiányzik a képviselőre jogosult nyilatkozata az okiratról. Ez azt eredményezi, hogy a megállapodás a felek között nem jött létre. Jelen ügyben tehát nem az a vizsgálat tárgya, hogy milyen minőségű aláírással látta el az alperes törvényes képviselője az okiratot, és az megfelel-e az Mt-ben támasztott egyszerű magánokirati feltételeknek, hanem az, hogy önmagában a névbélyegző használata alkalmas-e joghatás kiváltására szolgáló akaratnyilvánítás kifejezésére.
- [19] Jelen esetben az Mt. 20. § (3) bekezdése nem alkalmazható, mert nem jóhiszemű álképviselő eljárásának az utólagos jóváhagyásáról van szó, vagyis amikor van jognyilatkozat, csak az nem a jogosulttól származik.
- [20] Nem lehet irányadó az Mt. 22. § (2) bekezdés a) pontja sem, mert az elektronikus iratban foglalt nyilatkozat esetén az a jogosulttól származik, csak a kinyilvánítás módja különbözik a ténylegesen aláírt okirattól.

- [21] A felperes változatlanul hivatkozott az elsőfokú eljárásban becsatolt eseti döntésekre, melyek szerint a névbélyegző használatával ellátott okirat nem minősül létrejöttnek.
- [22] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában fenntartására irányult. Perbeli nyilatkozatait fenntartva hangsúlyozta, hogy az írásba foglalásnak nem feltétele a nyilatkozattevő saját kezű aláírása a Ptk. szerint. A Ptk. 218. § (1) bekezdése annyi követelményt támaszt, hogy ha jogszabály írásbeli alakot rendel, legalább a szerződés lényeges tartalmát írásba kell foglalni. Ez pedig a jelen esetben megtörtént. A bírósági gyakorlat írásbeli nyilatkozatnak fogadja el a valódi névbélyegző jogszerű használatával aláírt nyilatkozatokat.
- [23] Az általa a perben hivatkozott munkajogi jogesetekkel egyezően a munkáltatóijogkör-gyakorló ügyvezető kifejezetten utasította T.A. munkavállalót arra, hogy az ügyvezető által előkészített, a munkaviszony közös megegyezéssel történő megszüntetésére vonatkozó megállapodáson a névbélyegzőt helyezze el, tehát annak használata jogszerű volt, és alkalmas a jogkörgyakorló ügyvezető szándékának a kifejezése. A felperes által hivatkozott esetek más tényállásuk és más jogterület folytán jelen ügyre nem alkalmazhatóak, így megalapozatlan a felperes jogesetekkel alátámasztott jogszabályi kollízióra történő hivatkozása.
- [24] Az alperes utalt továbbá az Mt. 22. § (4) bekezdésére, miszerint az érvénytelenség jogkövetkezményei nem alkalmazhatók az alaki előírások megsértése esetén a jelen ügyben, mert a megállapodás a felek egyező akaratából teljesezésbe ment.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [25] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.
- [26] A jogerős ítélet felülvizsgálattal nem támadott tényállása szerint az alperes ügyvezetője 2014. január 6-án a felperesnek a munkaviszony közös megegyezéssel történő megszüntetés lehetőségét ajánlotta fel, mely ajánlati kötöttség 2014. január 31-éig szólt. Az ajánlatot a felperes 2014. január 31-ével elfogadta, a megállapodást aláírta. A felek egyező akaratát tükrözve a megállapodás a munkaviszony 2014. január 31-ével közös megegyezéssel történő megszüntetésére vonatkozóan létrejött, azt határidőben a felperes nem támadta meg. A perben eldöntendő kérdés a megállapodás írásbeli alaki érvényessége volt.
- [27] Az alperes helytállóan hivatkozott a következetes munkajogi ítélkezési gyakorlatra (Mfv.I.10.820/2007/2., Mfv.I.10.087/2011/5.), miszerint a munkajogi szabályok alapján az írásban rögzített szerződés érvényességének nem feltétele a közokiratba, vagy teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalás, kivéve ha ezt külön jogszabály írja elő. Bár e két jogeset a

korábban hatályos, a Munka törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény (régi Mt.) 87. § (2) bekezdés alapján született, de a jelenleg hatályos Mt. ebben a körben nem tartalmaz eltérő szabályozást. Az Mt. 22. § (6) és (7) bekezdésének az írás- és olvasásképtelen, illetve a felek eltérő nyelvértésére vonatkozó előírásai a jelen ügyben nem alkalmazhatók.

- [28] Az írásbeliségre vonatkozó általános Mt. rendelkezések alapján a munkajogi jognyilatkozat írásba foglalásához az egyszerű okirati forma használata elegendő, melyre a jognyilatkozat megtételekor hatályos Ptk. 218. § tartalmi követelményekre vonatkozó előírása az irányadó, vagyis elegendő a szerződés lényeges tartalmát írásba foglalni.
- [29] Az egyszerű okiratba foglalt megállapodás (Pp. 199. §) bizonyító erejének vizsgálata során a bíróságok helytállóan értékelték, hogy az abban foglalt nyilatkozatot a felek megtették. Ennek ellenkezőjére nem lehet következtetni abból, hogy az egyik fél, a munkáltató iraton szereplő aláírása névbélyegzővel történt, de ezt a peradatok sem támasztják alá. Bizonyított, hogy T.A. a névbélyegzőt az azon szereplő név tulajdonosa, a munkáltatói jogkör-gyakorló J.L. tudtával (engedélyével) használta. A tett nyilatkozatot a perben a munkáltatói jogkör-gyakorló pedig megerősítette.
- [30] A munkáltatói jogkör gyakorlása során a munkaviszonyban a munkavállalók irányába tett jognyilatkozatra az Mt. alaki előírásai az irányadók, amely egyszerű okirati forma, mint általános írásbeli forma elfogadásával a cégjegyzést nem követeli meg. Ezért a felperes által a gazdasági jog területéről hozott jogesetek (Fővárosi Ítéltábla Gf.40.230/2011/6., és Gf.40.141/2012/7. számú ítéletei) eltérő tényállásukra tekintettel nem alkalmazhatók.
- [31] A végrendelet érvénytelenségét megállapító EBH2006.1412. számú eseti döntésben foglaltak sem lehetnek irányadóak a végrendelet Ptk. 629. §-ában foglalt, a munkajoghoz képest szigorúbb írásbeli követelményeket támasztó rendelkezések miatt.
- [32] A fentiek alapján a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdés alapján hatályában fenntartotta.

A döntés elvi tartalma

- [33] A munkaviszonyban általában - a felek írás- vagy olvasásképtelensége, illetve eltérő nyelvértése kivételével - írásba foglaltnak tekintendő az egyszerű okiratba foglalt jognyilatkozat is (Mt. 22. §).

Záró rész

- [34] A Kúria a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján kötelezte a pervesztes felperest az alperes felülvizsgálati eljárási költsége viselésére.
- [35] A felperest megillető munkavállalói költségkedvezmény folytán a le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. § alapján az állam viseli.
- [36] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdés alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2017. január 11.

**Dr. Hajdu Edit s.k. a tanács elnöke, előadó bíró, dr. Tallián
Blanka s.k. bíró, dr. Mészárosné dr. Szabó
Zsuzsanna s.k. bíró**